

Smižiansky hlásnik

www.smižany.sk

OBEC SMIŽANY PODALA ĎALŠIE DVE ŽIADOSTI O NFP Z EURÓPSKÝCH FONDOV

V súčasnej situácii, kedy už občania aj samosprávy zreteľne pociťujú dopady hospodárskej krízy, hľadá obec ešte intenzívnejšie externé finančné zdroje, ktoré by napomohli zlepšeniu stavu hospodárenia s obecným rozpočtom. Tým, že sa nám podarí nájsť financie napr. na príslušnú investičnú činnosť, môžu sa prostriedky v rozpočte presunúť na podporu ďalších plánovaných aktivít.

29. 7. 2009 sme na Ministerstve výstavby a regionálneho rozvoja SR (riadiacim orgánom pre ROP) odovzdali žiadosť o nenávratný finančný príspevok z európskych fondov (NFP) a z časti zo štátneho rozpočtu, na **rekonštrukciu a prístavbu Základnej umeleckej školy v Smižanoch**. Žiadosť bola podaná v rámci Regionálneho operačného programu (ROP), Prioritná os 1 – Infraštruktúra vzdelávania, Opatrenie 1.1 Infraštruktúra vzdelávania, Kód výzvy ROP-1.1-2009/01.

Celkové náklady na projekt: 1 394 099,99 EUR, požadovaná výška NFP: 1 147 343,80 EUR.

Cieľom tohto projektu je zvýšenie kvality a rozsahu poskytovaného vzdelávania v odborných triedach rekonštrukciou, odstránením stavebno-technických porúch, modernizáciou a vytvorením nového priestoru prístavbou. Realizácia sa bude týkať zateplenia existujúceho objektu, výmeny okenných a sklobetónových výplní, rekonštrukcie vstupnej markízy, odvedenia vôd do žlabov, ktorým sa zabráni zatekaniu po fasádach. Prístavba, projektovaná na pozemku za terajším objektom smerom k potoku Brusník, bude dvojpodlažná. V projekte sa počíta okrem stavebných nákladov so zdravotníckou, vzduchotechnikou, vykurovaním a elektroinštaláciou. Touto prístavbou sa vytvorí okrem 12 nových tried aj zborovňa, riaditeľňa, priestory pre ekonomickú pracovníčku a ďalšie potrebné pracovné priestory. Predpokladá sa vytvorenie 8 pracovných miest.

Bezprostredne po odovzdaní tejto žiadosti sme začali intenzívne pracovať na finalizácii druhej žiadosti

o NFP, ktorú sme podali **21. 8. 2009** na Košickom samosprávnom kraji ako Sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR pre implementáciu ROP, pod názvom „**Skvalitnenie vybavenosti centrálnej zóny obce Smižany**“. Žiadosť bola podaná v rámci Regionálneho operačného programu (ROP), Prioritná os 4 – Regenerácia sídiel, Opatrenie 4.1a Regenerácia sídiel – samostatne dopytovo orientované projekty, Kód výzvy ROP-4.1a-2009/01. Tu je nutné uviesť, že pri vyhlásení výzvy boli mnohé samosprávy zaskočené určením oblasti, do ktorej môžu aktivity smerovať, jedná sa totiž len o centrálnu časť miest a obcí, územne vymedzené v UPN obce či mesta. V prípade iných lokalít katastra mimo centra museli byť splnené v žiadosti ďalšie špecifické podmienky, do ktorých sa dalo ťažko „včleňovať“, preto sa museli predmety projektu upraviť podľa podmienok výzvy. A to aj napriek tomu, že sme rátili s viacerými aktivitami, na ktoré máme alebo sa pripravujú projektové dokumentácie.

Celkové náklady na tento projekt činia 994 588,28 EUR, požadovaná výška NFP: 944 858,86 EUR.

Cieľom projektu je zvýšiť atraktivitu a konkurencieschopnosť obce Smižany prostredníctvom estetizácie centra obce a zvýšením bezpečnosti obyvateľov obce. Projekt zahŕňa aktivity:

1. Rekonštrukcia Námestia M. Pajdušáka, ktorá bude pozostávať z čiastkových aktivít:
 - rekonštrukcia miestnej komunikácie (Námestie M. Pajdušáka, komunikácia od ZUŠ po Nábřežnú ul.),
 - výstavba a rekonštrukcia chodníkov (Námestie M. Pajdušáka – čiastočne, pri Ul. P. Suržina k lávke),
 - rekonštrukcia a výstavba lávky pre peších (pri ev. kostole, pri ZŠ Pov. sv. Kríža),
 - úprava verejného priestranstva a prvkov verejnej zelene (lavičky, odpadkové koše, vľajkové stžiare, stojany na bicykle, pitná fontánka; pódium na pre-

zentáciu s prípravou na súsošie; parkové úpravy – terénne úpravy, výsadba trávnik, stromov, krov a záhonov; fontána)

2. Úprava verejných priestranstiev v centrálnej zóne – vybavenie mobiliárom (lavičky, odpadkové koše, plagátové plochy, stojany na bicykle) v centre ohraničenom Nám. M. Pajdušáka a Tatranskou ul.

Tieto dve aktivity sú plánovanými aktivitami pre realizáciu po prípadnom schválení žiadosti o NFP.

Aktivity 3. – 7. sú už zrealizované v r. 2007 alebo v r. 2008 a v žiadosti sú zaradené na refundáciu nákladov:

3. Rekonštrukcia miestnej komunikácie s rozšírením, Smreková ul. vrátane vybudovania parkovacích miest.
4. Rekonštrukcia miestnej komunikácie s rozšírením, Nálepkova ul. vrátane vybudovania chodníkov.
5. Rekonštrukcia chodníka, Tatranská ul.
6. Rozšírenie verejného osvetlenia na Nábřežnej ul.
7. Rekonštrukcia autobusových zastávok – Nám. M. Pajdušáka, Tatranská ul. pri kultúrnom dome.

Príprava žiadostí bola značne náročná na spracovanie podkladov (predovšetkým potrebných realizačných projektových dokumentácií), na zosúladenie požiadaviek vyhlásených výziev s pripravovanou dokumentáciou (žiadosť, opis, povinné prílohy a projektová dokumentácia), a v neposlednom rade na časovú a personálnu koordináciu všetkých dotknutých zodpovedných osôb pre zosúladenie prípravy a spracovania žiadostí.

Obidve predložené žiadosti splnili požiadavky formálnych náležitostí, čím boli zaradené do ďalšieho kola hodnotenia. Výsledky hodnotenia by mali byť známe do 100 dní odo dňa podania žiadostí, o čom budeme verejnou informovať. V prípade ich schválenia budú projekty realizované v roku 2010.

Ing. Zuzana Zimmermannová
Odd. školstva, rozvoja a CR

Prečítajte si:

FINANČNÁ SITUÁCIA V OBCI

V júnovom čísle Smižianskeho hlásnika v článku „Práca v obci“ boli uvedené plánované akcie v roku 2009, ktoré zastupiteľstvo schválilo v rozpočte obce. Investície boli upresnené so zdôraznením priorit na zasadnutiach obecného zastupiteľstva v tomto roku. Poslanci rozpočtovými opatreniami zohľadňovali podpísané Memorandum o spolupráci pri riešení dopadov finančnej a hospodárskej krízy na slovenskú spoločnosť. Memorandum vo februári 2009 podpísala Vláda SR a Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS), kde bol vyčíslený dopad na mestá a obce v objeme 100,377 mil. Eur (3,024 mld. Sk). Pre našu obec zníženie výnosu podielových daní predstavovalo 16,5 Eur/obyv., celkovo 140,25 tis. Eur (4,225 mil. Sk).

Pri odrožňaní takéhoto zníženia výnosu podielových daní, ktorý je hlavným príjmom rozpočtu obce, boli zabezpečené všetky činnosti a investície tak, ako sme ich naplánovali. 2. júla 2009 bol na internetovej stránke Ministerstva financií SR zverejnený dopad finančnej krízy na mestá a obce, ktorým bol znížený výnos podielových daní o 16,5 %. Týmto jednostranným krokom bol znížený výnos podielových daní pre našu obec o 394 625,- Eur (11,888,- mil. Sk). Ak to zoberieme globálne, zníženie znamená výpadok dvojmesačných príjmov.

ZMOS si uvedomilo, že väčšina projektov je v štádiu realizácie. Ich zastavenie z dôvodu prípadného presunu prostriedkov len na zabezpečenie plnenia základných funkcií miest a obcí spôsobí okrem finančných škôd aj morálne škody. Mestá a obce prijali návratné zdroje financovania, a tým niektoré nemajú rezervy na prípadné presuny prostriedkov na bežné výdavky. Z uvedených dôvodov bolo na 5. augusta zvolané mimoriadne zasadnutie Rady ZMOS. Rada ZMOS prijala uznesenie, kde požiadala vládu o uvoľnenie sumy 129,6 mil. Eur (3,903 mld. Sk) zo štátneho rozpočtu na dofinancovanie miest a obcí. Koľko finančných prostriedkov dokáže ZMOS s vládou vyrokovať, ťažko povedať.

Finančnú situáciu obce riešili na svojich zasadnutiach obecná rada a obecné zastupiteľstvo. Nedostatok finančných prostriedkov sme vykrývali v hľadaní rezerv v rozpočte a pozastavením investičných akcií, ktoré nie sú až také prioritné, prípadne sme ich ešte nezačali realizovať. Dotklo sa to rekonštrukcie a výstavby ciest, elektrického osvetlenia, autobusových zastávok, chodníkov na cintoríne a projektovej dokumentácie. Pozastavený bol aj výkup pozemkov na Jamách pre priemysel. Naproti tomu sme hľadali finančné zdroje na nepredvídané práce pri rekonštrukcii základnej školy, kde niektoré práce finišujú, aby boli zrealizované do začiatku školského roka. Časť prostriedkov sme použili z rezervného fondu, časť presunom v rámci rozpočtu a časť pozastavením splácania istiny úveru. Spolu rozpočet bol v príjmovej a výdavkovej časti upravený na sumu 8,249 mil. Eur (248,18 mil. Sk).

V mesiacoch júl, august sme podávali dva projekty na finančné prostriedky z európskych fondov, ktoré vyžadujú 5 %-ný podiel na spolufinancovaní. Sme si vedomí, že okrem zabezpečenia základných funkcií a činností obce nemôžeme prepásť možnosť na získanie dotácií, ktorými by bol bol zabezpečený rozvoj obce. Taktiež ZMOS robí kroky, aby prípadný presun prostriedkov neoslabil potenciál obcí na spolufinancovaní projektov z fondov EÚ, viedol k naplneniu strategických cieľov a neprehľboval regionálne rozdiely.

Pri presunoch finančných prostriedkov sme pamätali aj na základné školy a školské zariadenia financované obcou. Napriek kráteniu financií zo strany štátu sme ponechali školstvu prostriedky na prevádzku a mzdy bez toho, aby sme ich znížovali.

Na začiatku nového školského roka 2009/2010 prajem pedagógom a žiakom veľa trpezlivosti, elánu a chuti do získavania vedomostí, ktoré sú pre život človeka a rozvoj spoločnosti nepostrádateľné.

Ing. Michal Kotrady, starosta obce

INFORMÁCIA Z 19. ZASADNUTIA OZ

Dňa 27. 8. 2009 o 16.00 hod. zasadalo obecné zastupiteľstvo, na ktorom sa zúčastnilo 11 poslancov. Rokovanie otvoril starosta obce, následne poslanci odsúhlasili členov návrhovej komisie, overovateľov zápisnice a zapisovateľku. Pri kontrole uznesení starosta skonštatoval, že úlohy sa darí plniť k spokojnosti všetkých.

Starosta ďalej informoval o predchádzajúcich aktivitách a prácach v obci. Oboznámil poslancov s výsledkom rekonštrukcie Základnej školy na Komenského ulici. Riaditeľstvo školy počítá s otvorením nového školského roka 2009/2010 už v zrekonštruovaných priestoroch. V ďalšom bode starosta informoval prítomných o tom, že bol podaný projekt na regeneráciu sídel, v ktorom je zahrnutá rekonštrukcia námestia, výstavba lavičky cez Bystričku pri Základnej škole Povýšenia sv. Kríža a ďalšie veci, ktoré prispievajú ku skrášleniu obce. Poukázal na to, že začali práce na výstavbe bytov nižšieho štandardu v rómskej osade, že sa podarilo získať finančné prostriedky na autobusové zastávky na Štefánikovej ulici – pri hasičskej zbrojnici a na Tatranskej ulici.

Vzhľadom k tomu, že štát krátil výšku podielových daní o 16,5 %, v rozpočte obce to činí okolo 400 tis. Eur (12 mil. Sk), bolo treba prijať nevyhnutné opatrenia, ktoré sa premietli v rozpočtových opatreniach č. 7, 8, 9. Tieto OZ schválilo.

Šiestym bodom programu bola informácia o čerpaní rozpočtu za 1. polrok 2009. Následne OZ schválilo Dodatok č. 2 k VZN č. 70/2008 – o určení výšky príspevkov v školách a školských zariadeniach.

Náčelník obecnej polície podal správu o činnosti polície za 2. štvrťrok 2009, v ktorej konštatoval, že problémov, ktoré treba riešiť je dosť, či už je to vandalizmus (napr. opakovane zničené zastávky autobusov), dopravné priestupky aj proti VZN, až po priestupky závažnejšieho charakteru.

Dôležitou zmenou je odsúhlasenie počtu poslancov OZ na volebné obdobie 2010 - 2014, v ktorom bude 13 poslancov proti terajším 12.

Po odsúhlasení predajov pozemkov pri chatách do schválenej výmery a pozemku na Maši na výstavbu malej vodnej elektrárne si vypočuli poslanci správu o stave vodovodu a kanalizácie na Čingove. Vzhľadom k tomu, že obec nie je oprávnenou osobou k spravovaniu vodovodu a spomínaný vodovod je stratový, schválilo OZ možnosť dať vodovod do prevádzkovania oprávnenej osoby.

V diskusii odzneli pripomienky z obce, týkajúce sa vyznačenia priechodov pre chodcov na Tatranskej ulici – je to kompetencia správy ciest, vykosenia brehov Brusníka, opravu kvetináčov na parkovisku pri pošte.

Po schválení uznesení starosta ukončil rokovanie OZ.

Ing. Miroslav Malina, prednosta úradu

OZNAM

Riaditeľstvo MŠ Komenského Smižany oznamuje, že škol. rok 2009/2010 sa začína 7. septembra 2009, t. j. v pondelok, z dôvodu rekonštrukcie MŠ. Príchod detí do 8.00 hod. Potrebne je so sebou doniesť prezuvky, pyžamo, hygienické potreby a lekárske potvrdenie.

Riaditeľstvo MŠ, Komenského ul. Smižany

OZNAM

Psychiatrická ambulancia MUDr. Henriety Hollovej oznamuje svojim klientom, že od 1. 9. 2009 je presťahovaná z detskej polikliniky na Zimnú 55 v Spišskej Novej Vsi – vedľa lekárskej Harmonie. Tel. č.: 442 30 93

OBC SMIŽANY

Nám. M. Pajdušáka 1341/50, 053 11 Smižany, tel.: 053/44 314 83, fax: 053/44 311 32

OZNAM

Obec Smižany v súlade s § 3 a 4 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 5 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov

vyhlasuje

**výberové konanie na obsadenie funkcie: riaditeľ/ka Základnej umeleckej školy,
Námestie M. Pajdušáka 2, 053 11 Smižany**

Uchádzači o funkciu musia spĺňať:

a) kvalifikačné predpoklady na vykonávanie funkcie podľa vyhlášky Ministerstva školstva SR č. 41/1996 Z. z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov v znení neskorších predpisov, najmenej päť rokov pedagogickej praxe

b) iné kritériá a požiadavky v súvislosti s obsadzovanou funkciou

- bezúhonnosť,
- organizačné a riadiace schopnosti,
- predloženie návrhu koncepcie rozvoja školy.

Zoznam požadovaných dokladov:

1. Prihláška do výberového konania
2. Profesijný životopis
3. Doklady o najvyššom dosiahnutom vzdelaní (kópie, nemusia byť overené)
4. Výpis z registra trestov nie starší ako tri mesiace
5. Pisomná koncepcia riadenia a rozvoja ZUŠ
6. Pisomný súhlas na použitie osobných údajov pri výberovom konaní v zmysle zákona č. 428/2002 Z. z.

Prihlášky je potrebné doručiť do 21. 9. 2009 do 13.00 hod. v zalepenej obálke označenej „NEOTVÁRAŤ“ a „Výberové konanie - ZUŠ“ na adresu:

Obec Smižany • Námestie M. Pajdušáka 50/1341 • 053 11 Smižany

Termin a miesto výberového konania oznámi vyhlasovateľ prihláseným uchádzačom najmenej 7 dní pred jeho začatím.

Ing. Michal Kotrady, starosta obce

KNIŽNÉ NOVINKY V OBEČNEJ KNIŽNICI

BELETRIA PRE DOSPELÝCH

Dán, D.: Noc temných klamstiev
Dán, D.: Hriech náš každodenný
Filan, B.: Dole vodou
Hikl, J.: Z vrchov a dolín
Coddington, A.: Mal to byť pekný život
Brown, D.: Bod klamu
Connelly, M.: Vyhliadka
Connelly, M.: Rozsudok ulice
Carrington, E.: Valerie, mračná nad plantážami
Grisham, J.: Hra o pizzu
Pronská, J.: Láska a česť
Gierová, K.: Problém na každé riešenie
Đuránová, M.: Už sa nebojím
Gahérová, L.: Čas nových nádejí
Kleypasová, L.: Zimná láska
Leroy, G.: Príbeh Zeldy Fitzgeraldovej
Moro, Javier: Indická princezná
Zákopčan, M.: Zradná vášeň
Drakeová, S.: Milovať nepriateľa
Ferenc, J.: Lovci s pasom
Millerová, R.: Tajné svety Pippy Leeovej

Adamsová, C.: Krstná
Šimulčíková, J.: Jed nášho milovania
Tolkien, J.: Hurínove deti
Hannahovi, K.: Túžba po láske
LITERATÚRA PRE DETI A MLÁDEŽ
Vípo leť so mnou do sveta!
Ako šla rozprávka do sveta
Awdry, W.: Dobrodružstvá rušňa Tomáša, 11. diel
Halliwell, G.: Eugénia Levandulová zasahuje
Záhada siedmich brán
Wilsonová, J.: Dieťa zo smetiaka
Wilsonová, J.: Lekcie lásky
Brezina, T.: Perfektný superžúr
Brezina, T.: Sestre už fakt šibe!
Šulajová, Z.: Džinsový denník 2
Masanek, J.: Leon Superdribler
Jefferiesová, C.: Súboj kapiel
Pol. A. M.: Znova na javisku
Pol. A. M.: Prvé vystúpenie
Gehmová, F.: Párty pusy
NÁUČNÁ LITERATÚRA
Murphy, J.: O blahobyte a úspechu
Hayová, L.: Miluj svoj život
Hayová, L.: Láska sa rodí v tebe
Boroš, J.: Základy psychológie

POLICAJNÁ RUBRIKA

OBEČNÁ POLÍCIA V 2. ŠTVRTROKU 2009

Príslušníci OP v Smižanoch v 2. štvrtroku 2009 odpracovali vo výkone služby 3 135,5 hodiny, z toho 569 hodín v nočnej zmene a 1 146,5 hodiny počas sobôt, nedeľ a sviatkov. Počas spoločného výkonu služby s policajtní PZ SR v Spišskej Novej Vsi, ktorý bol zameraný na pátranie po nezvestných osobách, kontrolu dopravy, kontrolu otváracích hodín prevádzok a podávanie alkoholu mladistvým bolo odpracovaných 26 hodín.

V mesiacoch apríl, máj a jún príslušníci OP vykonali počas služby celkom 490 zásahov; 156 zákrokov pri rôznych porušeníach právnych noriem a VZN obce a 334 zásahov, pri ktorých nebolo zistené porušenie právnych noriem - tzv. iná činnosť. Pri týchto zásahoch nedošlo k žiadnej mimoriadnej udalosti. Nedošlo ani k zraneniu osôb, voči ktorým bol zákrok OP vykonávaný a ani k zraneniu príslušníka OP, ktorý zákrok vykonával.

Pri výkone služby príslušníci OP v Smižanoch zistili podozrenie zo spáchania 16 trestných činov (8 x TČ poškodzovania cudzej veci, 3 x TČ krádeže vlámaním, 2 x TČ pytlactva, 1 x TČ porušovania domovej slobody, 1 x TČ nebezpečného vyhrážania a 1 x TČ lúpeže), ktoré postúpili na realizáciu PZ SR. PZ odovzdali v 8 prípadoch informácie, ktoré viedli k odhaleniu trestnej činnosti páchanej na území obce. V zmysle zákona príslušníci OP v sledovanom období nepoužili donucovacie prostriedky a na útvár OP predviedli 4 osoby (2 x na podanie vysvetlenia a 2 x na zistenie totožnosti). V 4 prípadoch zabezpečovali miesto dopravnej nehody do príchodu príslušníkov dopravnej polície.

Počas služieb bolo zistených 140 priestupkov (48 proti VZN obce, 52 na úseku dopravy, 16 proti majetku, 15 proti verejnému poriadku, 9 proti občianskemu spolunažívaniu), z ktorých 82 bolo riešených napomenutím (dohovorom), 2 priestupky boli odložené, 5 uložených a 3 boli odstúpené na riešenie príslušnému správnomu orgánu. 39 priestupkov bolo riešených uložením blokového pokutu v celkovej sume 477 Eur; 9 priestupkov je v riešení.

OP v sledovanom období eviduje 6 prípadov nálezov a strát. V spolupráci so Stanicou pre odchyt túlavých zvierat Mestskej polície v Spišskej Novej Vsi bolo odchýtených 5 túlavých zvierat (psov), v 7 prípadoch bola poskytnutá pomoc osobám pod vplyvom alkoholu (1 x privolaná RZP), k požiarom na území obce bol v 4 prípadoch privolaný HaZZ.

Mgr. Ing. Ján Prostejovský
náčelník OP

KONTAKT NA OBEČNÚ POLÍCIU SMÍŽIAN

Hliadka mobil:

0908 930 159

Pevná linka obecnej polície:

053/44 327 24

DÔCHODCOVIA NA VÝLETE

Bolo krásne slnečné ráno, kedy sa dôchodcovia klubu dôchodcov zo Smižian vybrali na výlet za poznaním krás nášho východného Slovenska.

Zo Smižian naša trasa smerovala k duklianskému pomníku. Privítal nás monument padlých hrdinov, pamätník Československej armády vysoký 28 metrov. Pri príležitosti 20. výročia karpatsko-duklianskej operácie bolo umiestnené v areáli pamätníka s vojnovým cintorínom súsošie „Žalujem“. Na kolónade vedúcej k pamätníku sú umiestnené bronzové tabule, na ktorých sú vygravírované mená 1 256 padlých vojakov. Po obvode vojenského cintorína známych i neznámych padlých vojakov sú busty hrdinov Dukly. Našli sme tam aj bustu nášho prvého prezidenta Československej republiky, generála Ludvíka Svobodu. V roku 1962 bol pamätník vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Prírodné múzeum zbrani vnieslo tiež do nás nostalgii a smutné spomienky.

Od pamätníka sme odišli do mesta Svidník, kde sme navštívili vojenské historické múzeum, predtým malo pomenovanie Duklianske múzeum. Múzejné oddelenie je špecializované na dokumentáciu národnoslobodzovacieho hnutia vo východoslovenskom regióne so zame-

raním na karpatsko-duklianskú operáciu. V múzeu sme zanechali poďakovnú listinu dôchodcov Smižian ako obyvateľov rodnej obce kpt. Jána Nálepku, na ktorú sme sa všetci zúčastnení podpísali. V blízkosti budovy je park bojovej techniky bojov o Duklu. V tesnej blízkosti areálu sa nachádza pamätník vysoký 37 metrov, bronzová socha sovietskeho vojaka a vojnový cintorín.

Nuž aj o tom píšú dejiny nášho národa. Sme radi, že je to už len história.

Od poľských hraníc sme sa vydali naprieč našej republiky cez Vranov nad Topľou, smerom na juh k maďarským hraniciam. Zavítali sme do tokajskej oblasti južného Zemplína, ktorá je jednou z piatich vo svete, v ktorých sa môže pestovať hrozno na výrobu prírodne sladkých vín. Tu, v najstaršej vinárskej pivničke, s veľikánskymi sudmi s vínom o dĺžke pivnice 2,5 km sme ochutnali rôzne druhy kvalitných tokajských vín s odborným výkladom pracovníčky firmy Tokaj.

No a potom sme sa vracali domov a spomínali na jeden pekne prežitý deň.

Juliana Klaučová
predsedníčka klubu dôchodcov

Prístup k internetu aj v sobotu!

Internetová čítareň a obecná knižnica budú v mesiaci september 2009

otvorené aj v dňoch 5. a 19. v čase od 8.00 do 12.00 hod.

V ostatných mesiacoch budú dátumy sobôt zverejňované vždy v Smižiarskom hlásniku.

Anastázia Adamcová - obecná knižnica

MALÁ ZÁBAVNÁ ENCYKLOPÉDIA SMIŽIAN Z

Birošňa - ubytovacie stredisko pracovníkov grófskeho majetku. Nebol to ani internát, ani činžiak. A ak by sme ju nazvali ubytovňou, museli by sme pridať aj adjektíva: „podniková“, lebo v nej bývali iba ľudia jedného zamestnávateľa a „nevybavená“, keďže okrem spoločnej studne nebola tu nijaká predajňa, nijaké centrum sociálnej starostlivosti, nijaké priestory pre stretávanie sa. Prídeš z roboty, naješ sa a zaľahneš k spánku. Ráno vstaneš a ideš na panské... Hja, keby tak všetko fungovalo, ako si to pán gróf Csáky predstavoval! Mládež z birošne potrebovala stretnúť sa, zabaviť, povyraziť si. Aj sa tak dialo. Bez koncepcie, bez dozoru. Mali sme príkaz zapchávať si idúcky kolo birošne uši, aby sme nepočuli slová. Nuž ale nepočúvaj, keď s deťmi z birošne idete ráno spoločne do školy, poobede sa s nimi vraciate, večer z diaľky počujete ich zábavu... No, zábava to bola iba pri zažmurnutí jedného oka. Mne dala birošňa veľa: napriek tomu, že som tam mal aj kamarátov a spolužiakov, nikdy som sa nenaučil rozprávať ich slovami. Nechcel som. Dodnes sa mi proti každému škaredému slovu, aj keď ho dnes občas počujete aj z úst vznešených parvenues.

ČSD - dnes už túto skratku deti nepoznajú. Znamená československé dráhy, teda železnice. V Smižanoch bola zastávka železníc od vzniku košicko-bohumínskej dráhy, spočiatku sa volala podľa uhorských predpisov, istý čas, za prvého Slovenského štátu, ale aj dnes je to zastávka SŽ. Za našich detských čias to však bola zastávka ČSD, stála približne tam, kde dnes, ale z druhej strany cesty. Rampy so zvoncom a oznamom: „Keď zaznie zvonok, zastaňte pred závorami. Opusťte ihneď trať!“ Pristrešok zastávky bol veľký, ale bol pri ňom aj byt pre správcu, vtedy pána Jarolímku, čecha s manželkou a dcérou Věrou (odsťahovali ich roku 1939 a všetkým nám bolo veľmi smutno). Zato moja spomienka na Jarolímkovcov je z iného cesta. Náš tato sa kamarátil s pánom Jarolímkom, nuž sme sa teda niekedy v nedeľu poobede vybrali na návštevu do „búdky“. Bol tam farebný propagačný plagát ČSD a náš tato sa chcel pochváliť, že jeho päťročný syn už vie čítať, nuž vraví pred Jarolímkovcami: „Nože, prečítaj!“ Ja kukám na veľké písmená ČSD a spomeniem si, čo som počul kdesi inde, nuž čítam: „Česi sú darebáci.“ No, nazdar - pomyslel si pán Jarolímek, ktorý veľmi dobre vedel, ako sa na túto tému žartuje. Ale vtedy sme ešte ani jeden z nás netušili, čo sa s Jarolímkovcami naozaj stane...

Divadlo - najdôležitejší kultúrny artikel Smižian. Každý zdravý Smižančan hral aspoň raz v živote divadlo. Buď ako dieťa, buď v dospelosti, ale hral. Hrávali hasiči, futbalisti, agrárci, katolíci i evanjelickí mládežníci. Vážení ľudia v obci tvrdili, že divadlo je nástrojom osvety, nám sa zasa videlo, že je to užasná príležitosť môcť sa stretávať, kohútiť sa jeden pred druhým, byť v blízkosti obdivovanej osoby. Keď hrala moja Dítka v jednej hre kľachiacu púťovú modlitebničku a ináč neprehovorila na javisku ani slovo, bol to pre mňa najpozoruhodnejší herecký výkon! A pritom sa pred nami blysl aj

iné makroroly, všetky tie naše Miľky, Marinky, Katušky, publikum prudko zaujali aj mužské výkony Janka, Ľuda, Miška, Ferka, ale nad zbožnú modlitebničku nebolo! Apropo, hrávalo sa vo Vyšnej a k vážnej hre sa vždy pridávala aj komická jednodejstvá hra. „Po predstavení nasleduje tánečná zábava“ - písali sme na ručne maľované plagáty.

Džadovňa - sociálna ustanovizeň miestneho zamerania, bola to vlastne iba akási šopa, v ktorej mohli prenocovať „džadovia“ (žobráci) a prípadne sa tam v prípade choroby vylízať z rán. Obec zodpovedala za to, aby nijaký pocestný, žobrák, či bezdomovec nemusel nocovať na ulici. A ani sa nepamätám, že by sa tak v Smižanoch čo len raz stalo. Smižany mali vždy tých najlepších, najosvietenejších richtárov, starostov a komisárov. Ako to bolo s predsedami MNV Smižany v období budovania socializmu, to neviem, lebo som už vtedy v Smižanoch nebyval. Ale počuť sa dalo všeličo, vertel!

Evanjelický kostol pri Panskom dvore (grófskom hospodárstve) - pri Vimbachu (dnes Brusník), rástol doslova spolu so mnou. Každý deň sme chodievali hŕne do školy okolo stavby, ktorá bola na naše videnie a skúsenosti obrovská, a až keď sa začala črtáť veža, pochopili sme, že naši susedovci Jochmannovci už nebudú musieť ísť na polnočnú do katolíckeho kostola. Keď kostol dostavali, zahrneli bubny vojny, takže práve tu, pri tomto nevelkom, ale veľmi sympatickom kostolíku, sme počuli vybuchnúť prvú bombu zhodenú z maďarských lietadiel na blízke letisko. „To bolo z pušky?“ - pýtam sa rodiča, ináč záložného desiatnika v armáde. „Nie, synu, to bol gránát. Asi sa začala vojna.“

FK Smižany - bolo to naše mužstvo. Ale pre nás FK Smižany znamenalo predovšetkým viacmenej improvizované futbalové ihrisko. Medzi jarkami, hoci nebolo „medzi“, lež vedľa jarka, na lúke pri pravom brehu Hornádu, kde ma vždy v nedeľu zobral otec, nefutbalista, ale aktívny amatérsky športovec, najmä vynikajúci plavec (keby počas zápasu padla lopta do Hornáda, mohol za ňou skočiť, čo som si vždy želal, ale nikdy sa tak nestalo, lebo lopta padala iba do plytkej vody a tá bola pod úroveň tatka - plavca). Zaplatil do klobúka jedného z usporiadateľov šesťák, na mňa sa povedalo: „Ten je ešte malý, nemusí platiť a postavili sme sa k lajne, aby sme čo najlepšie videli.“ Lajna bola svieža, z voňavých pilín, vytváraná ručne - doslova sa zo zložených dlaní usporiadateľa sypali piliny na niekdajšiu čiaru. Ťažká robota, ale viete si predstaviť tú slasť „lajnára“, keď sa naňho díva pol dediny a on plní úlohu, akú nemôže plniť len tak hocikto! Ale zápasy sa hrali bez väčších bitiek a na pivo sa išlo k pánu Schwartzovi až po skončení. Na novom štadióne, ktorý postavili až po vojne tam, kde stojí aj dnes, som začal aj ja s futbalom, ale dlho netrvalo a odlákala ma atletika, ktorá mala svoje pôsobiská v Košiciach, vo Svite a v Bratislave, kde som s ňou až ako vysokoškolák skončil - v prospech divadla.

Folklor - v tridsiatych rokoch minulého storočia bol neznámy pojem. Aj v Smižanoch, ale aj vo všeobecnosti. Spievalo sa doma, v škole, v kostole, ale verejné vystúpenia ako uvedomelý folklórny prejav boli výnimočné. Spievalo sa (a iba náznakom aj tancovalo) v ľudových hrách Palárika, Tajovského, Urbánka. Keď sa objavil na javisku vo Vyšnej prvý pokus V. Rychtarčíka o hudobno-dramatické pásmo Pesnička srdca a operety Ej, horička zelená, Pozor na vlak (všetky tri z r. 1941) a po nich Život vojenský, život veselý (1943), otvorili sa dvere pre verejnú interpretáciu pesničky aj tanca. V rôznych príležitostných programoch sa na pódiiach rozospievali M. Bartoš, F. Slávik, Emília Balážová, neskôr Sláviková a mnohí ďalší a z nich, najmä pani Sláviková, stáli odbornou radou aj konkrétnym skutkom pri zrode folklórneho súboru Smižančanka. Lenže o nej už budú podávať správu mladší. Možno pani Zaliberová, pán Svetkovský, pán Beregházy, pani Kopecká...

Hody - po Vianociach a Veľkej noci najdôležitejší sviatok obce. Aj vtedy, ako dnes, sa konal 14. septembra, na sviatok Povýšenia svätého križa. Mal veľký význam. Pre dospelých akiste aj duchovný, ale pre nás, deti, najmä materiálny: šiatre, srdcia so zrkadielkami, cukrová vata. Ako šesťročný som si mohol kúpiť pišľalu, do ktorej keď si fúkol, vystrela spod seba veselé kyjačisko, ktoré sa po skončení úkonu umne scvrklo na predchádzajúce nič. Nebyť Hodov, nikdy sa neoznámim s tajomstvom stoporenia sa kyjaka, vlastne iba kyjačka, ale vtedy to bolo pre nás, pre všetkých, čosi obrovské. Kofký vynález!

Kaštieľ a Panský dvor - tajomné miesta a priestory pre smižiansky drobizg mojich detských čias. V kaštieli bývali správcovia grófskeho majetku Weissovci, v dome za kaštieľom vo vnútri dvora bol dom pre gazdu a ešte hlbšie vo dvore, ale už napojený na grófsku pálenicu, dom „paľenčara“ pána Skyvu. Tu prežili detstvo dvaja najznámejší futbalisti Vojto a František Skyvovci a hneď v susednom gazdovom dome bývala po vojne aj jedna z najlepších herečiek smižianskeho divadla Marienka Duláková, teta manželky dnešného starostu pána Kotradyho. Vo dvore boli staveniská kravina, koniarny, skladov, dielní a sýpok. Uprostred trónila murovaná nádrž s takou prepotrebnou hnojovkou, do ktorej ma raz kamarát Miško Tomáš sotil v presvedčení, že mu zazerám za jeho platonicou láskou Marinkou Dufačkovou. My sme si totiž občas krátili cestu do školy práve cez Pánsky dvor. Ale Miško sa vtedy vo veci jeho lásky a mňa mylil.

Kostol - „Rím.-kat. kostol Povýšenia sv. Križa“, ktorého skutočný dejinno-architektonický význam nám mohol byť v tom čase ukradnutý. Pre nás bolo dôležitejšie to, že sme mohli ísť na vežu zvoníť s kostolníkom Karolom a podaktorí aj miništrovať pánu dekanovi, pánu kaplánovi, no a hosťom, ktorí nám občas prispeli do našich prázdnych peňaženiek. Najpyšnejší som bol, keď som raz mohol miništrovať svojmu bratancovi prof. Jánovi Gavlákovi, ktorý v tom čase ani netušil, aký osud

TRIDSIATYCH ROKOV MINULÉHO STOROČIA

ho stihne pod svetlou hviezdou socializmu hneď po druhej svetovej vojne...

Majálesy - Pod brezinami, na Binhauze, Pri hom-bacej lavke, kde len chcete. Základné črty smižianskeho majálesu za mojich detských čias: cigánska banda, upravená plocha na tancovanie, provizórny bufet s pivnými sudmi, významné, priam kultové miesto na varenie kotlíkového guláša. No a obrovská hromada detí. Detí zvedavo sledujúcich všetko, detí šantiacich na miestach, z ktorých ich museli dospeli odháňať, detí, ktoré keď sa viezli k „majálesisku“ na rebríňaku cez cigánsku osadu, hromadne a nahlas spievali pesničku „Keď pršalo, mrholilo...“. Myslím, že to „pršalo a mrholilo“ bolo vždy iba symbolické a na okolici sa dala vidieť celkom iná pravda: neko-nečná veselosť bielych detí na voze a tmavších bežiacich vedľa. A vy ste ako jedno z týchto detí mohli potajme držať za rúčku Marinku alebo Haničku, tváriac sa, že im pomáhate udržať rovnováhu.

„Na drevoch“ - sa po večeroch schádzali mladí ľudia a pestovali tu tvorbu humoristickú, spevácku, hudobnícku aj tanečnú. „Na drevoch“ znamená na očistených kmeňoch stromov, ktoré sa doviezli pred domy menších gazdov alebo kovo-roľníkov, keďže sa do malých dvorov nezmestili, zložili sa pozdĺž cesty pred kvetinovú záhradku a nahrádzali lavice, stoličky, či iné sedačky. Raz po zapískaní parného rušňa „Na baniskoch“ utiekli starému pánovi Zekuciovi kone so skarčadlami, splašené bežali Vyšným koncom a jeden z nich sa na „drevách“ potkol tak nešťastne, že ho museli na mieste utrátiť. A vtedy sa na „drevách“ prvý a jediný raz v našom živote plakalo. Hrôza!

Paľenčareň - až do konca vojny nemala pre Smižančanov hlbší význam. Patrila grófstvu a jej produkt - nedeštilovaný lieh sa vozil tuším do Levoče na ďalšie spracovanie. Ale keď prišli v januári 1945 sovietski vojaci, ukázali nám, ako sa pije nerafinovaný „spirt“: pol hrnčeka vody, pol liehu a šup ho do hrdla „za Stalina, za Svobodu!“ Už na druhé, veľmi mrazivé ráno sa vrátil vozík s poľskými koníkmi späť z popradského smeru, lebo opitý pohonič v zúboženej sovietskej uniforme zamrazil pohony za jazdy a kone vždy vedľa, kam sa vrátiť. Potom sa z pálenice vynášali stovky litrov špiritusu do dediny aj mimo nej a najprv sa opíjali členovia novovytvorenej milície, potom kompletný provizórny MNV a napokon aj prostí občania, študentov nevynímajúc. Priateľa Františka, už vtedy dobrého futbalistu, zachránila pred smrťou zamrznutím cetka Novotná, keď sa mu bezvládne ležiacemu na chodníku, idúcky z pobožnosti, vycikala priamo do úst a - čuduj sa svete - on sa okamžite prebral, ale na nohy vyskočiť nevládol a tak sa aspoň mávnutím ručičky poďakoval za prejav prvej zdravotníckej pomoci. Paľenčareň vtedy prvý raz občiansky zlyhala a na odplatu sa už jej činnosť nikdy neobnovila. Hja, „paľenčeka, dobrá stvora, to moj doktor, keď ja hora“...

Rajčuľa - smižianske „námestie“, „návsie“, turisti

by možno povedali „nádedinie“. Kostol, fara, kaplnka, dom s jednou triedou pre správcu školy, z ktorej sa neskôr stal hrád „kultúrny dom“, kde sa okrem iného navštevovalo aj divadlo a hrával stolný tenis. Sedliacke domy Brandoburovcov, Babíkovcov, Šefčíkovcov. Zo západnej strany Rajčuľa sa čupil aj rodný dom Štefana Hozu a pred ním, vedľa Rerkovcov a Kopnickovcov, stála aj predajňa „so zmiešaným zbožím“ rodiny Kornovcov. Pamätníci tvrdia, že pražský šoubiznismen Jiří Korn je priamym potomkom smižianskeho Laciho Korna, a že „ako by mu vypadol z oka“. Pravdu o fyzickej zhode oboch tvári môžem potvrdiť.

Rómska (cigánska) otázka - za našich detských čias mala tri zdroje a troch patrónov. Osada sa vyznačovala ľahostajnosťou k zajtrajšku, závislosťou na majetnosti bielych, ponukou pracovných síl na príležitostnú prácu a muzicírovaním dvoch bánd, z ktorých kokyovská bola známejšia a vyrástol v nej dokonca aj jeden krátkodobý účinkujúci huslista v SLUKU. Patrónmi smižianskych cigánov boli: pán dekan Pajdušák, ktorý venoval hodne času výučbe náboženstva, aj priamo v osade, kde dal postaviť aj kríž a kam sme na Vianoce chodili po kolede ako hocikde inde. Naučil sa po cigánsky a bol nútený vysloviť v spovednici všelijaké cigánske slová, ktorým sme my, miništranti, vonkoncom nerozumeli, ale po ktorých niektoré cigánske dievčatá očervenali a chlapci zas zbledli. Druhým patrónom počerných spoluobčanov bola obec ako taká, lebo stanovila presné pravidlá vzájomného styku osady s obcou, čo sa presne dodržiavalo, lebo v opačnom prípade nastúpil tretí patrón - muži v krásnych zelených čakovoch, ktorí pacifikovali nesprátnikov tou najjednoduchšou a asi aj najmierumilovnejšou cestou - hladkaním bosých chodidiel delikventov jemnou trstenicou. Dnes je to zakázané, ale vtedy platilo, že „nechodiaci cigán je dobrý cigán“, lebo nemôže kradnúť. Hja, vtedy ešte bola naša spoločnosť veľmi zostatá, nekultúrna a mala veľmi ďaleko od neskorej helsinskej dohody o ľudských právach. Ale naši rómski spoluobčania vôbec nepatrili medzi výkvet slovenského a už vonkoncom nie európskeho zbojstva!

Škola - rímsko-katolícka ľudová škola, dnes je už znova cirkevnou, vedľa kostola, ale až za potokom sa otvorila v čase, keď som začal chodiť do školy aj ja. Predtým sa vyučovalo v bývalom obecnom dome, kde bola aj pošta, aj „džadovňa“, aj byt pre hrobára, a kde sa ešte písalo griffom na tabuľku. My sme prišli do novej „školy pána dekana Pajdušáka“ už spolu s peračníkmi a tintou vo fľaštičke. Roztomilá aj prísna pani učiteľka Kožárková nás učila abecede a slušnému správaniu. Kto sa hlásil „na záchod“, dostal od nej kúsok mäkkého baliaceho papiera. „A umyť ručičky!“ - posielala nás hneď po návrate k mise s vodou... Tu, v tejto škole, sme získavali aj prvé rozhlady, poznatky a vedomosti, ale až tu som sa ja stretol so spisovnou slovenčinou, s ktorou sme sa už vtedy zasnúbili navždy.

Šmižianska kronika - najvýznamnejší inštitút pamäti obce. Nie je kompletná a systematická, ale vďaka pánu dekanovi Pajdušákovi má 3 diely a miestami profesionálnu úroveň. A ak si pritom vezmeme na pomoc aj niektoré historické diela kronikára (Smižany-Iliašovce, Lapisrefugii, cigánsky slovník a ďalšie) a doplníme to dvojdielnou novodobou kronikou vtedajšieho starostu Ladislava Vranu (1990 - 1998), mám dočinenia s dejinnou správou o živote obce, s akou sa v súvislosti so slovenským obecným kronikárstvom len tak ľahko nestretneme. Iba vďaka pánu Pajdušákovi som sa mohol dozvedieť, že aj môj deda Jozef bol istý čas členom smižianskeho obecného zastupiteľstva, na ktoré dnes môžu byť pyšní už iba piati mužskí zástupcovia rodu: Silvester, Dušan, Stanislav, Adam a ja. Ale smižančanom som z nich už iba ja.

U ujka Paľa - druhá smižianska krčma, v blízkosti cmitera, takisto dobre navštevovaná ako Vyšná. Občas sa zdalo, že ju uprednostňujú bohatsí sedliacki mládenci. Aj tu bývali tanečné zábavy a na jednu z nich, bolo to po vojne, som si musel tajne vypožičať bratancovo sako, lebo vlastné som nemal, nuž mi tam v istej chvíli môj herecký kolega Janko Bartoš žartom vraví: „Sluhaj, ty košícky huli-gane (bol som vtedy študentom I. štátneho Gymnázia v Košiciach), ta to ši nam prišol ukazac, jak še mame my dzedzinčani oblekac?“ Smial sa a netušil, že som v požičanom oblečení.

Vizgort - trávnatá plocha na ľavom brehu Vimbachu (dnešný Brusník) na miestach, kde dnes stoja domy pozdĺž riečky na Nábrežnej ulici. Tam a na neďalekom Driši sa odohrávali všetky dôležité detské „vojny“, armádne cvičenia, jánošíkovské prepady, smižianske kovbojky. Mali sme doma starú vojenskú stanovú celtu a bodák, čo bol impulz postaviť si na Vizgorte stan a tajne, bez súhlasu rodičov, tam prenocovať. Žiaľ, pri zatĺkaní kolika si Ferko Marek zafal do hlavy, nuž sme ho museli ošetrovať (krvavíkom) a na nočnú akciu sa zabudlo. Namiesto toho sa nám doma ušlo po holej, lebo sme z roztopaše spôsobili úraz nevinného chlapca. Závážne sme sa museli z toho pri najbližšej príležitosti vypovedať.

Vyšna - rozumej „vyšna kačma“, svojho času celkom prepychový obecný hostinec, ktorého pôdorys sa podnes priveľmi nezmenil, ibaže v niekdajšom dvore stála aj kolkáreň, nejaké hospodárske stavby a suché WC. Okrem šenku a veľkej sály, vlastne miestneho divadla, boli tu aj dve miestnosti separé, ktoré počas predstavení slúžili za šatne pre hercov, počas tanečných zábav tu našli „útulok“ vzácnnejší hostia, a keď sa ani nehralo, ani netancovalo, hrávali tu svoju ferbličku pán obecný pokladník, pán notár, pán dekan, no a - môj vzácny budúci test pán Ervín, vtedy regulárny nájomník hostinca. Za javiskom veľkej sály bol byt. Za našich školských čias tam mali pán a pani Krčmárovci dve dievčatá - blondínku a brunetku - a o jednej z nich som si pomyslel, že to by mohla byť v budúcnosti moja celoživotná družka. A tak sa aj stalo...

Anton Kret

ROZPIS JESENNEJ ČASTI - OL 2009/2010

1. kolo - 1. 9. 2009 (utorok) čas

AS VÝCHOD	HERBA-BEST	9.00
NDH MARKET	NIKOLAUS TIM	9.40
LUANA	1. FC BIOGRAD	10.20
MFT VÝCHOD	VIGOSS	11.00
UNISLOV	ŠTERMONT	11.40

2. kolo - 6. 9. 2009 (nedeľa) čas

1. FC BIOGRAD	MFT VÝCHOD	9.00
NIKOLAUS TIM	LUANA	9.40
ŠTERMONT	NDH MARKET	10.20
AS VÝCHOD	UNISLOV	11.00
HERBA-BEST	VIGOSS	11.40

3. kolo - 19. 9. 2009 (sobota) čas

NDH MARKET	AS VÝCHOD	9.00
UNISLOV	HERBA-BEST	9.40
LUANA	ŠTERMONT	10.20
MFT VÝCHOD	NIKOLAUS TIM	11.00
VIGOSS	1. FC BIOGRAD	11.40

4. kolo - 27. 9. 2009 (nedeľa) čas

NIKOLAUS TIM	VIGOSS	9.00
ŠTERMONT	MFT VÝCHOD	9.40
HERBA-BEST	1. FC BIOGRAD	10.20
AS VÝCHOD	LUANA	11.00
UNISLOV	NDH MARKET	11.40

5. kolo - 3. 10. 2009 (sobota) čas

NDH MARKET	HERBA-BEST	9.00
LUANA	UNISLOV	9.40
MFT VÝCHOD	AS VÝCHOD	10.20
VIGOSS	ŠTERMONT	11.00
1. FC BIOGRAD	NIKOLAUS TIM	11.40

6. kolo - 11. 10. 2009 (nedeľa) čas

ŠTERMONT	1. FC BIOGRAD	9.00
NDH MARKET	LUANA	9.40
AS VÝCHOD	VIGOSS	10.20
UNISLOV	MFT VÝCHOD	11.00
HERBA-BEST	NIKOLAUS TIM	11.40

7. kolo - 17. 10. 2009 (sobota) čas

MFT VÝCHOD	NDH MARKET	9.00
VIGOSS	UNISLOV	9.40
LUANA	HERBA-BEST	10.20
1. FC BIOGRAD	AS VÝCHOD	11.00
NIKOLAUS TIM	ŠTERMONT	11.40

8. kolo - 25. 10. 2009 (nedeľa) čas

HERBA-BEST	ŠTERMONT	9.00
LUANA	MFT VÝCHOD	9.40
AS VÝCHOD	NIKOLAUS TIM	10.20
UNISLOV	1. FC BIOGRAD	11.00
NDH MARKET	VIGOSS	11.40

9. kolo 31. 10. 2009 (sobota) čas

ŠTERMONT	AS VÝCHOD	9.00
NIKOLAUS TIM	UNISLOV	9.40
1. FC BIOGRAD	NDH MARKET	10.20
MFT VÝCHOD	HERBA-BEST	11.00
VIGOSS	LUANA	11.40

TJ SLOVAN SMIŽANY

V. liga JZ - 9. 8. 2009

TJ Slovan Smižany - FK Košická Nová Ves - 0 : 0

Po krátkej letnej prestávke sa opäť začali majstrovské stretnutia v 5. lige JZ. Smižany privítali na vlastnej pôde súpera z Košickej Novej Vsi. Oba celky odohrali zápas zodpovedajúci začiatku sezóny. V prvom polčase mali dve väčšie gólové príležitosti domáci hráči. Nepresne zakončoval Klubert a Kašický. Po zmene strán sa oba celky vrátili na trávnatú plochu so zámerom strhnúť zápas na svoju stranu. Opäť dve veľké šance ostali nevyužité, ale už na strane hostí. Oporami mužstiev boli obaja brankári a to na strane hostí Szwancar a v domácej bráne zachraňoval bodik gólman Ladislav Dragula. Po bezgólovej remíze si mužstvá body delili.

TJ Slovan Smižany: Dragula - Regrút, Bajtoš, Leštianský, Richnavský, Šebest, Bednár, Kapusta, Choma - Kašický, Klubert. Striedali: Kováč, Balanean, Olejník

16. 8. 2009

Sp. Vlarchy - Smižany - 3 : 2

V druhom kole sa naše mužstvo predstavilo na pôde v Sp. Vlarchy. Mužstvo trénera Nagy odohralo vyrovnaný zápas so smutným koncom pre nás. Po dvoch hrubých chybách v obrane sme prišli o cenné body so súperových ihrísk. Aký bol priebeh zápasu. Prvý gól zaznamenal domáci celok v 20-tej minúte. O šesť minút sme vyrovnali Radoslavom Kapustom. Skóre 1 : 1 sa do polčasu nezmenilo. Do druhého polčasu sme naskočili lepšie my, keď gól vsietil minuloročný strelec IV. ligy Richard Klubert. Potom sme prišli o stredného obrancu. Pre zdravotné problémy musel odstúpiť, čím sa oslabil obranná línia. Napokon sme nedokázali ustrážiť súpera, a ten zaznamenal dva presné zásahy. Oba góly padli v priebehu troch minút.

23. 8. 2009

TJ Slovan Smižany - OŠK Teplička - 2 : 2 (0 : 0)

Na derby zápas v Smižanoch sa prišlo popozerať približne 400 divákov. Hostia z Tepličky pohrozili hneď v úvode. Do šance zoči-voči brankárovi Krištofčovi sa dostal Lesnický, ale ten stopercentnú šancu nepremenoval. V 14. minúte sa hostia dostali do ďalšej šance. Lopetu zastavila už len žrd. O minútu nato po centri Labanca sa domáci hráč Kašický dostal do sľubnej gólovej príležitosti, no bez góloveho zakončenia. Sedemnásť minút priniesla bravúry zákrok brankára hostí, Tekáča, ten kryl hlavičku Kluberta. Po týchto nepremenných šanciach oba celky začali hrať o niečo tvrší futbal. Do polčasu boli ešte po dve príležitosti na oboch stranách, ale lopty leteli len mimo bránu. Prvý gól v tejto sezóne na domácej pôde zaznamenal kapitán mužstva Kapusta z nariadeného pokutového kopu po faule na Kluberta. 53. minúta stav 1 : 0. V 58. minúte

po rýchlom brejku striedajúceho Chomu a prudkom centre, Klubert opäť netrafil hlavou do čierneho. Druhý gól padol v 66. minúte po priamom kope od rohovej zástavky. Center Šebesta letel do priestoru jedenástky, nie najlepšie strieľal Klubert, ale po veľkej chybe brankára hostí padla lopta do siete. Po góle sa domáci uspokojili a hostia to využili. Domáci hráči stratili loptu v strede ihriska. Lopetu prevzal Mrovčák posunul medzi obrancov Lesnickému a ten ponúkol čistú gólovú nahrávku Zekuciovi. Hostia vycítili príležitosť vyrovnáť, tak zvýšili na obrátkach. V 85. minúte zachraňoval Leštianský, keď lopta už smerovala do prázdnej brány. V zápatí hostia kopali rohový kop a Vojtko z hranice šestnástky na dvakrát strelou stanovil na konečných 2 : 2.

TJ Slovan Smižany: Krištofčo - Rugrút, Bajtoš, Leštianský, Richnavský, Šebest, Labanc, Kapusta, Bednár, Kašický, Klubert, striedali: Choma, Olejník, Hrušovský

AKTUÁLNE VÝSLEDKY

IV. LIGA - JUH DORAST:

1. kolo, 8. 8. 2009

Sečovce - Smižany - 3 : 4, góly: Hagara 2, Rimbala, Škop.

2. kolo, 15. 8. 2009

Smižany - Turňa n/B - 9 : 3, góly: Škop 3, Bdžoch 2, Rimbala, Klučar.

3. kolo, 22. 8. 2009

Krompachy - Smižany - 0 : 4, góly: Koky, Škop, Rimbala, Klučar.

III. LIGA - STARŠÍ ŽIACI:

1. kolo, 22. 8. 2009

Smižany - Dobšiná - 2 : 2, góly: Gubala 2.

III. LIGA - MLADŠÍ ŽIACI:

1. kolo, 22. 8. 2009

Smižany - Dobšiná - 3 : 2, kontumačne.

Obecná knižnica v Smižanoch,
PROAUTISTIK, n. o.,
rehabilitačné stredisko s chráneným
pracoviskom, Hutnícka 18, Spišská Nová Ves

**vás srdečne pozýva na výstavu
Ručných prác klientov strediska.**

Výstava je sprístupnená počas
otváracích hodín obecnej knižnice
do 30. októbra 2009.

*So skutočnou láskou je to ako s duchmi.
Každý o nich hovorí, ale kto ich videl?*

KYNOLOGICKÝ KLUB

SLOVENSKÝ RAJ - SMIŽANY

Kynologický klub Slovenský raj - Smižany
vás pozýva na oblasťnú výstavu
Nemeckých ovčiakov.

KEDY?

5. 9. 2009 o 9.00 hod.

KDE?

Futbalový štadión, Smižany

Viac info na internetovej stránke:

www.kk-smizany.wbl.sk

Tešíme sa na vašu účasť!

SPOMIENKY

Prešiel rok, čo nie ste medzi nami, no v našich srdciach žijete spomienkami. Tak ako ticho žila, tak ticho odišla. Dňa 14. 9. 2009 uplyní rok, čo nás opustila naša drahá mamka, svokra, babka a prababka **Justina Grečková**. Za tichú spomienku v modlitbách ďakujú dve dcéry a nevesta s rodinami.

Dobrý človek nikdy neumrie v srdciach tých, ktorí ho mali radi... 4. 9. 2009 si pripomenieme 1. výročie čo nás navždy opustila moja manželka, mamka, babka **Olga Kubánová, r. Šubová**. V tichej modlitbe a plamienkom sviečky s láskou spomínajú manžel, syn Vladimír s manželkou Žanetou a vnučkou Miškou, dcéra Olga - Mária s manželom Lackom a vnukom Filipom a ostatná smútiaca rodina.

Dňa 4. septembra si pripomenieme nedeľu 80. narodeniny našej milovanej mamky, babky, prababky **Marie Novotnej**. „Dnes sme pred Vami mali s kyticou kvetov stáť. No čas bol krutý a niet ich komu dať, len sviečku na hrob zapáliť a v tichu na Vás spomínať.“

Dotýkalo srdce, prestalo biť. No zákerná choroba nedopriala Ti ďalej s nami žiť. Dňa 10. septembra si pripomenieme 1. výročie od smrti **Tomáša Svetkovského**, drahého manžela, otca, svokra, dedka, zafu, brata, švagra. Kto ste ho poznali, venujte mu s nami chvíľku ticha. Spi spánkom pokoja. smútiaca rodina

Odišla si od nás, my ostali sme v bôli a v žiali, no navždy budeš v srdciach tých, čo Ťa milovali. Dňa 26. 9. 2009 uplynulo 7 rokov, čo nás navždy opustila naša mamka **Helena Cehulová**. Za tichú spomienku v modlitbách ďakujú dcéry Helena, Mária, Terézia, Anna a syn Jozef s rodinami.

Odišiel ticho, už nie je medzi nami, no v našich srdciach žije spomienkami. Dňa 3. septembra si pripomenieme nedeľu 80 rokov **Jozefa Hancáka**. S úctou a láskou spomínajú manželka, deti s rodinami a ostatná smútiaca rodina.

Nezabudli sme a nikdy na Teba nezapudíme, len sa snažíme žiť s tým, že už nie si medzi nami. Dňa 3. 9. 2009 uplyní 6 rokov, čo nás tragicky opustil môj manžel **Jozef Bartoš**. S láskou na Teba spomínajú manželka, syn Miroslav, syn Roman s rodinou.

Už je to 20 rokov, čo nás opustil náš milovaný manžel, otec, dedo **Pavol Matejko**. S veľkou láskou a smútkom v srdci mu venujeme tichú, ale úprimnú spomienku. Dobrý človek umiera, no ostáva ďalej v našich srdciach a myšlienkach.

Dňa 31. 8. 2009 sme si pripomenuli smutné 10. výročie odkedy od nás navždy odišla naša drahá mamka, babka a svokra **Elena Lacková**. Aj keď navždy odišla v našich srdciach bude žiť stále. Ti, ktorí ste ju mali radi, venujte jej s nami tichú spomienku. S láskou a úctou spomínajú Elenka, Danko, Ľudka a Terka s rodinami.

„S tichou spomienkou k hrobu chodíme a pri plamienku sviečky s úctou a láskou spomínáme.“ Dňa 11. septembra 2009 uplyní rok ako nás opustil **Anton Dobšínský**. S láskou spomínajú manželka Jolka, deti Evka, Hanka a Peter s rodinami, dcéra Iveta a ostatná rodina.

„Nebolo mi dopriane s Vami ďalej byť, nebolo lieku, aby som mohol žiť. Neplačte a nechajte ma kludne spať, aj bez slz sa dá spomínať.“ V auguste uplynulo 16 rokov, čo nás navždy opustil náš syn **Rastislav Valkošák**. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku. smútiaci rodičia

Dňa 10. 9. 2009 si pripomenieme 20. výročie úmrtia našej mamky, babky, svokry a sestry **Marie Trošanovej**. Ti, ktorí ste ju poznali, venujte jej s nami tichú spomienku. S úctou a láskou spomínajú deti Marta, Terézia a Jozef s rodinami.

V MESIACI SEPTEMBER BUDEME BLAHOŽEĽAŤ

Štefan Bartoš	88 rokov
Helena Martiniová	88 rokov
Albert Šoltýs	87 rokov
Justína Gurčíková	86 rokov
Irma Čonková	85 rokov
Anna Šarišská	85 rokov
Vlasta Regecová	85 rokov
Mária Horváthová	83 rokov
Tomáš Aštary	81 rokov
Michal Šromovský	81 rokov
Michal Kysel'	81 rokov
Mária Kešefáková	80 rokov
Janka Kovaľová	75 rokov
Ján Tokoly	75 rokov
František Novotný	75 rokov
Emília Spišáková	75 rokov
Pavol Remiáš	75 rokov
Mária Gánovská	70 rokov
Terézia Zelenáková	70 rokov
Anna Hurajtová	70 rokov
Genovéva Nagranová	70 rokov
Juraj Predov	65 rokov
Anna Molčanová	65 rokov
Mária Lačná	65 rokov
Mária Spišáková	60 rokov
Albína Šarišská	60 rokov
MUDr. Ján Vaňko	60 rokov
František Gajan	60 rokov

V MESIACI JÚL NAŠE RADY ROZŠÍRILI

Juliana Kokyová
Karin Štrauchová
Laura Fábry
Rafael de Oliveira
Štefan Krištof
Teo Neupauer
Tereza Hudačová

V MESIACI JÚL NÁS OPUSTILI

Magdaléna Pacanovská	1925
Ján Korkoš	1928
Pavol Špak	1942
Ladislav Bartoš	1946
Kamil Ondra	1966

INZERCIA

Studio ES

- Formovanie postavy kavitacným systémom – ultrasonic (ultrazvukom)
- Úprava celulitídy, zbavenie sa prebytočného tuku
- Parafangove a kryto zábalý
- Vibraton – prístroj na spevnenie svalstva

Objednávky – mobil 0903 048 467, Nám. M. Pajdušáka 32, Smížany.

Neviete ako obdarovať svojich blízkych? Darujte im darčekový poukaz na masáže za zvýhodnenú cenu. Infra sauna masáže, Smížany, Nálepkova 41, mobil: 0904 007 938.

Navštívte novootvorenú prevádzku masérsko-relaxačných služieb a spojte príjemné s užitočným... Nálepkova 41, Smížany, tel. č.: 0904 007 938 (9.00 - 20.00 hod.)

Požičovňa príviesných vozíkov nonstop. Auto požičovňa nonstop: 0905 396 528

Požičovňa príviesných vozíkov a turbosolárium. Nám. M. Pajdušáka 25, Smížany Tel. č.: 0907 500 707, 0903 522 022

Super pôžičky - rýchlo na čokoľvek – aj bez doloženia príjmu - pre podnikateľov, dôchodcov, zamestnaných Kontakt: Nám. M. Pajdušáka 27, 053 11 Smížany Tel. č.: 0905 639 927, 0911 264 757

OZNAM

Obec Smížany ponúka voľné priestory v budove kultúrneho domu, na zriadenie ambulancie zubného lekára. Informácie: Ing. Miroslav Malina, tel. kontakt: 053/44 314 83.

OSPRAVEDLNENIE

Redakčná rada sa týmto ospravedľňuje pánovi **Františkovi Marianikovi** za nesprávne uvedenie priezviska v spoločenskej rubrike v Smížiarskom hlásniku č. 8. Zároveň mu redakčná rada praje pevné zdravie do ďalšieho života.

Redakčná rada

POĎAKOVANIA

„Odišla ticho, nie je medzi nami, no v našich srdciach žije spomienkami.“ Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť na poslednej ceste s našou drahou mamkou, babkou, prababkou **Magdalénou Pacanovskou** a zároveň ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žal. S láskou spomínajú dcéry Ruženka a Ľubica a synovia Ján, Jozef a Milan s rodinami a ostatná smútiaca rodina.

S hlbokým zármútkom vyslovujeme úprimné podakovanie všetkým príbuzným, priateľom a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť a dať posledné z bohom našmu drahému manželovi, ockovi, dedkovi, bratovi, svokrovi a švagrovi **Jozefovi Laclavovi**, ktorý nás náhle opustil dňa 11. 8. 2009 vo veku 76 rokov. Zároveň ďakujeme všetkým za prejavy sústrasti a kvetinové dary. manželka Mária, deti s rodinami a ostatná smútiaca rodina

„Ťažko sa nám s Tebou lúčilo, ťažko je bez Teba byť, láska však nekončí, v našich srdciach budeš stále žiť.“ Vyslovujeme úprimné podakovanie za prejavy sústrasti a kvetinové dary všetkým príbuzným a známym, ktorí sa prišli rozlúčiť 8. augusta 2009 s našou drahou mamkou, svokrou, švagrinou, babkou a prababkou **Máriou Szendreiou**, ktorá nás navždy opustila vo veku 80 rokov. S úctou a láskou dcéra Marta, syn Ľudovít a Jozef s rodinami.

POZVÁNKA

Oddelenie výstavby a životného prostredia
a Komisia pre životné prostredie a verejného poriadku
vás pozýva na **VÝSTAVU FOTOGRAFIÍ**

„SÚŤAŽ O NAJKRAJŠIU ZELEŇ 2009“

V priestoroch obecnej knižnice si môžu návštevníci pozrieť fotografie pôsobivých a úhľadne zeleňou upravených rodinných a bytových domov v Smižanoch, ale zároveň sa aj zapojiť do výberu tých najkrajších. Kategórie súťaže:

1. Okná a balkóny
2. Predzáhradky
3. Zeleň bytových a vežiakových domov

Samotní obyvatelia ako aj návštevníci obce svojimi hlasmi určia ocenených v jednotlivých kategóriách súťaže. Všetci, ktorí sa do hlasovania zapoja, budú zaradení do zlosovania o vecnú cenu.

Výstava bude sprístupnená od **21. septembra do 16. októbra 2009** počas otváracích hodín obecnej knižnice (pondelok, streda: 8.00 – 11.30 a 12.30 – 17.30 hod., štvrtok: 13.00 – 17.30 hod. a piatok: 13.00 – 16.30 hod.).

Pravidlá súťaže budú k dispozícii v knižnici ako aj na internetovej stránke obce **www.smižany.sk**, kde prostredníctvom e-mailovej pošty je možné priame hlasovanie po vstupe do bloku Súťaž o najkrajšiu zeleň 2009.

Jozef Juraška
oddelenie výstavby a ŽP

POLLUX FITNESS CENTRUM *Smižany*

- príjemné prostredie
- kvalitné stroje
- odborní tréneri
- indoor cycling
- cvičenie na stacionárnych bicykloch pod vedením inštruktora

Po-Pia od 16.00 - 21.00

Nedela od 16.00 - 21.00

**ZDRAVOTNÉ 30 min. cvičenie
na bicykli každý pondelok,
streda a piatok o 16.30 iba za
1,00 €!**

www.POLLUX.sk

Námestie M. Pajdušáka 19
053/44 31 362
0911 725 407

VÝKOPOVÉ PRÁCE VŠETKÉHO DRUHU!!!

MINI BAGER

šírka lyžice 30, 50, 60 cm

MULTICAR

rozvoz stavebného materiálu

Volajte:

0905 605 660 • 0905 154 557

- výkop základov, bazénov, ryhy pre káble...
- úprava terénu...
- rozvoz štrku, piesku, kameňov, zeminy...
- dovoz paliet: dlažby, tehly...

Vydáva OcÚ Smižany, Internet: www.smižany.sk, e-mail: smižanyocu@rup.sk. Redakčná rada: Mgr. Ľubica Gregová, Anastázia Adamcová, Lýdia Chromá, Viliam Štrauch, Ing. Miroslav Malina, PaedDr. Viera Skoumalová. Zodpovedný redaktor: Mgr. Stanislav Beregházy, tel.: 053/42 989 39, 40, 41, e-mail: kulturasmižany@stonline.sk, stanislav.kulturasmižany@mail.t-com.sk. Príspevky nie sú honorované, rukopisy nevraciam, uzávierka príspevkov 20. dňa v mesiaci. Anonymné príspevky neuverejňujeme. Výroba: PROGRUP, s. r. o., Sp. Nová Ves. EV 3468/09